

IND-werkinstructie nr. 2006/17 (IMO Regulier)

Aan Procesdirecteuren IND
 Directeuren Stafdirecties
 c.c. HDVB

Van Hoofddirecteur IND

Datum 7 augustus 2006
Vindplaats Quest : trefwoord , objecttype “werk-instructie”

Onderwerp Rol contactpersonen aangaande gender-gerelateerde zaken

Inleiding

Deze werk-instructie vervangt IND-werk-instructie nr. 2005/20 (AUB).

Het doel van deze werk-instructie is om de rol van de aangestelde contactpersonen voor gender-gerelateerde zaken te beschrijven. Alle gender-gerelateerde zaken worden beslist door deze contactpersonen. Zij worden primair voor deze taak ingezet.

In het kader van de uitvoering van het beleid zoals neergelegd in de Vc 2000 hoofdstuk B9 (verder B9) zijn contactpersonen mensenhandel ingesteld. In overleg met de Procesdirectie Regulier is besloten dat de reeds aanwezige contactpersonen mensenhandel tevens zullen fungeren als eerste aanspreekpunt in zaken waarin ook overige gender-gerelateerde aspecten een rol spelen te weten:

- zaken van achtergelaten vrouwen en hun eventuele kinderen, die tegen hun wil en zonder identiteits- en/of geldige verblijfsdocumenten in het land van herkomst zijn achtergelaten;
- zaken waarin huiselijk geweld een rol speelt in samenhang met de verblijfstitel;
- reguliere zaken waarin eengerelateerde geweld een rol speelt.

Zaken waarin de bovenstaande aspecten een rol spelen mogen alleen door IND-contactpersonen gender-gerelateerde zaken beslist worden. Dit geldt voor zowel zaken in de eerste aanleg als in bezwaar. Bij mensenhandelzaken hebben zij deze rol ook bij verlengingen en bij voortgezet verblijf na afloop van de B9 procedure. In beroep adviseren zij de directie PV. Zaken die in eerste instantie niet bij de contactpersonen terecht zijn gekomen en die al in een vergevorderd stadium zijn moeten worden afgestemd met de contactpersoon. Dat betekent dat de zaak in nauwe samenwerking met de contactpersoon afgehandeld wordt waarbij de contactpersoon ‘visie vooraf’ op de minuut parafeert.

Eens in de twee maanden (of eerder indien noodzakelijk) komen de contactpersonen samen om tijdens een overleg met IMO regulier, AUB en DVB knelpunten in het beleid en de uitvoering (beleids)problemen te bespreken en voorstellen te doen voor oplossingen. Ook bestaat de mogelijkheid om individuele gevallen te bespreken. Daarnaast is een Contactpersonenoverleg IND (CPO IND) inbox in het leven geroepen voor het onderling verspreiden van kennis. Tevens worden in deze inbox de zaken geregistreerd en kan er ook specifieke landeninformatie gevonden worden.

Alle zaken, met uitzondering van de eerste verlening en de verlengingen aangaande de B9 procedure, waarin bovenstaande aspecten een rol spelen worden bij de afdoening door de behandelend contactpersoon gemeld door het versturen van een minuut naar de CPO IND inbox. Van de geregistreerde minuten wordt periodiek een overzicht gemaakt waarin een uitsplitsing wordt gemaakt naar aantallen, soorten zaken, fase van behandeling en de gronden voor de beslissing. In het geval van eerwraak geldt dat ook een enkele melding van zo een zaak in de CPO inbox geregistreerd dient te worden.

De contactpersonen gender-gerelateerde zaken maken een op de bijzonderheden van de individuele zaak toegespitste beoordeling. Omdat het gaat om zaken waarin vertraging in de vreemdelingrechtelijke procedure ingrijpende persoonlijke gevolgen kan hebben voor de vreemdeling, is in een pro-actieve opstelling van belang. Om die reden kan het ook nodig zijn, wanneer er indicaties zijn dat er vrees voor achterlating of eerdere geweld speelt in een zaak terwijl dit nog niet heeft plaatsgevonden, een contactpersoon een dossier naar zich toe trekt met als doel de zaak versneld af te handelen. Ook kan het voorkomen dat er nog helemaal geen dossier is, maar dat met de hulpverlening besproken wordt of het zinvol is om een aanvraag in te dienen.

In deze interne werkinstructie zal per aandachtsgebied beschreven worden wat de rol van de contactpersonen is.

B9 procedure

Voor de inhoudelijke aspecten wordt hierbij verwezen naar het beleid zoals neergelegd in de Vc 2000 hoofdstuk B9.

Rol contactpersonen

De contactpersonen kunnen door de medewerkers van verschillende ketenpartners benaderd worden. Dit zijn in B9 zaken de Politie, het Openbaar Ministerie, de Stichting tegen Vrouwenhandel (STV), de advocatuur, medewerkers van het Centraal Opvang Asielzoekers (COA), Koninklijke Marechaussee (KMAR), gemeenten en collega's vanuit overige processen. Deze speciale B9 regeling voorziet in alle facetten voor zowel de Politie, het Openbaar Ministerie als het slachtoffer of de getuige-aangever van mensenhandel.

De B9 procedure heeft betrekking op de volgende categorieën vreemdelingen:

1. Vreemdelingen, zonder geldige verblijfstitel die worden aangetroffen bij een politiecontrole in een seksinrichting en van wie de politie indiceert dat er sprake kan zijn van mensenhandel;
2. Vreemdelingen, die in de prostitutie werkzaam zijn geweest, die niet over een geldige verblijfstitel beschikken en die zelf contact opnemen met de politie omdat zij menen slachtoffer van mensenhandel in de zin van seksuele uitbuiting te zijn;
3. Slachtoffers van overige in artikel 273a van het Wetboek van Strafrecht als mensenhandel strafbaar gestelde feiten in de onder 1 of 2 genoemde omstandigheden;
4. Vreemdelingen die nog geen toegang tot Nederland hebben gehad, maar wel mogelijk slachtoffer van mensenhandel zijn, onder wie asielzoekers in procedure;
5. Getuige-aangevers van mensenhandel.

De politie geeft aan de contactpersoon voor de betreffende locatie door als er gebruik wordt gemaakt van de bedenktijd of indien er aangifte is gedaan.

De contactpersoon zorgt voor de afhandeling van de juridische consequenties.

Achtergelaten vrouwen

Het algemene beleid van de Vreemdelingencirculaire 2000 is van toepassing (zie met name hoofdstuk B2/5.3.3).

De interne werkinstructie nr. 2005/20 komt met de onderhavige werkinstructie te vervallen. Het gaat om vrouwen of meisjes en hun eventuele kinderen die, tegen hun wil in het land van herkomst zijn achtergelaten en vaak niet meer over identiteits- of verblijfsdocumenten beschikken. Het is mogelijk dat ook mannen of jongens een beroep doen op dit beleid.

Rol contactpersonen

De contactpersonen kunnen door de medewerkers van verschillende ketenpartners benaderd worden. Ketenpartners bij achterlating zijn de Politie en medewerkers van de directie Personenverkeer, Migratie en Vreemdelingenzaken van het ministerie van Buitenlandse Zaken, advocatuur en hulpverleners.

Indien een van de contactpersonen wordt benaderd door een van de ketenpartners, een gemachtigde of betrokkene zelf dient in alle gevallen het dossier te worden opgevraagd. Afhankelijk van de vraag dient een algemene uitleg van het beleid te worden gegeven gezien in het licht van de individuele feiten en omstandigheden die in het dossier worden aangetroffen.

In alle gevallen dient er een telefoonnotitie te worden gemaakt met daarin de gegevens van de vraagsteller, de vraag en het advies dat aan de vraagsteller is gegeven.

In de zaken van vrouwen en hun eventuele kinderen, die tegen hun wil en zonder identiteits- en verblijfsdocumenten in het land van herkomst zijn achtergelaten dient door de contactpersonen een op de bijzonderheden van de individuele zaak toegespitste beoordeling te worden gemaakt.

Bij de beoordeling of er sprake is van verblijfsrecht of bij het verlenen van verblijfsrecht dient in ieder geval rekening gehouden te worden met de volgende factoren:

- Gezinssamenstelling;
- Nationaliteit van alle betrokkenen, zoals geregistreerd bij de IND en bij de GBA en zoals opgegeven door betrokkene en/of gemachtigde;
- De duur van het rechtmatige verblijf in Nederland;
- Duur van achterlating;
- Huidige verblijfplaats van betrokkene en sinds wanneer betrokkene zich daar bevindt;
- Hoe oud waren de eventuele kinderen bij achterlating;
- Staan er nog procedures open en zo ja, sinds wanneer?
- Bijzondere individuele omstandigheden.

Vorenstaande is geen limitatieve lijst maar een indicatie van factoren die een rol kunnen spelen bij de belangenafweging.

Visumverstrekking:

Het verstrekken van een visum aan vrouwen die een beroep doen op dit beleid moet met de contactpersonen worden afgestemd.

Bij het adviseren richting de ketenpartners in het kader van het al dan niet verlenen van een visum, dient door de door de contactpersonen gender-gerelateerde zaken rekening te worden gehouden met het volgende:

- Indien de vreemdeling geen verblijfsrecht meer heeft en niet voor voortgezet verblijf in aanmerking komt, wordt er geen visum/onverplichte MVV verleend;
- Indien de vreemdeling wel verblijfsrecht heeft en niet in aanmerking komt voor voortgezet verblijf wordt wel een visum verleend (tenzij de vreemdeling nog gewoon een pasje heeft dan is een visum niet nodig) en
- Indien de vreemdeling geen verblijfsrecht meer heeft maar wel in aanmerking komt voor voortgezet verblijf dan wordt een onverplichte MVV afgegeven.

Huiselijk geweld

Het algemene beleid van de Vreemdelingencirculaire 2000 is van toepassing (zie met name hoofdstuk B2/5.3.3).

Rol contactpersonen

De ketenpartners bij huiselijk geweld zijn vrouwenhulpverleners, advocatuur en politie. De contactpersonen kunnen door ketenpartners gebeld worden voor vragen over de verblijfsstatus van het slachtoffer van huiselijk geweld over de volgende vragen:

- Heeft de vreemdeling legaal verblijf in Nederland?
- Wat voor verblijfsvergunning heeft de vreemdeling?
- Tot wanneer is de verblijfsvergunning geldig?
- Wat zijn de gevolgen voor de verblijfsvergunning als de vreemdeling in de opvang gaat?
- Komt de vreemdeling in aanmerking voor een verblijfsvergunning? Zo ja, welke en hoe kan zij die aanvragen?
- Welke stukken dienen bij de aanvraag overgelegd te worden?
- Kan een dossier naar voren gehaald worden en eventueel versneld worden afgehandeld?

In november 2005 is de folder 'huiselijk geweld en uw verblijfsvergunning' gepubliceerd waarin de doorkiesnummers van de contactpersonen gender-gerelateerde zaken zijn opgenomen. De contactpersoon kan de aanvraag versneld afdoen of beoordelen of de zaak doorgeleid dient te worden voor een beslissing op hoger niveau.

Eergerelateerd geweld

Hierover bestaat geen specifiek beleid in de Vreemdelingencirculaire 2000.

Rol contactpersonen

Ketenpartners voor eergerelateerde geweld zijn de politie, vrouwenhulpverleners en advocatuur. De contactpersonen kunnen door de ketenpartners gebeld worden voor vragen over de verblijfsstatus van het (potentiële) slachtoffer van eergerelateerde geweld zoals:

- Heeft de vreemdeling legaal verblijf in Nederland?
- Wat voor verblijfsvergunning heeft de vreemdeling?
- Tot wanneer is de verblijfsvergunning geldig?
- Wat zijn de gevolgen voor de verblijfsvergunning als de vreemdeling in de opvang gaat?
- Komt de vreemdeling in aanmerking voor een verblijfsvergunning? Zo ja, welke en hoe kan zij die aanvragen?
- Kan een dossier naar voren gehaald worden en eventueel versneld worden afgehandeld?

Uitgangspunt is dat de vreemdeling zelf de nodige stappen zal moeten ondernemen om bescherming te zoeken en daarbij zelfstandig de politie zal moeten benaderen, de contactpersoon gender-gerelateerde zaken speelt hierin geen actieve rol. In uitzonderlijke geval kan het zich voordoen dat een contactpersoon wel een actievere rol speelt. Dit dient evenwel in alle gevallen vooraf met IMO regulier afgestemd te worden. In het algemeen geldt dat de contactpersoon dient als vraagbaak, kan hij een zaak versneld afdoen of beoordelen of de zaak doorgeleid moet worden voor een beslissing op hoger niveau.

Voor wat betreft een inschatting van en een inhoudelijk oordeel over de dreiging van eergerelateerd geweld wordt volledig afgegaan op het oordeel van de unit Multi-etnisch Politienetwerk (MEP) van de politie Haaglanden. Dit oordeel komt tot stand nadat de politie dan wel de vrouwenopvang tot wie betrokkene zich heeft gewend, de unit MEP om analyse heeft verzocht.

Indien de unit MEP tot de conclusie komt dat in geval van de betrokken vreemdeling sprake is van een acute dreiging van eergerelateerd geweld, doet de unit MEP de IND de analyse toekomen waaruit dit blijkt. Naar aanleiding van de analyse van de unit MEP wordt de zaak door de contactpersoon middels een nota aan de Minister voorgelegd.

Namen contactpersonen gender-gerelateerde zaken van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND).

Voor de actuele contactgegevens van de aanspreekpunten gender-gerelateerde zaken wordt verwezen naar de intranetsite van IMO regulier, onder 'aanspreekpunten op locatie'.

Bij de wijziging van het aanspreekpuntschap wordt het doorkiesnummer overgedragen aan de nieuwe contactpersoon. Op deze wijze blijven de doorkiesnummers zoals opgenomen in de voornoemde folder up-to-date.